

Flaggermusen

Organ for Norsk forening for ultralyddiagnostikk

Doktorgrader

Jette Elisabeth Stær-Jensen

Jette Elisabeth Stær-Jensen ved Institutt for klinisk medisin ved Universitet i Oslo forsvarte den 18. september 2015 sin avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.) "Pelvic floor changes during pregnancy and after delivery assessed by ultrasound".

Jette Stær-Jensen har studert forandringer i levator ani muskelen. 300 førstegangsfødende kvinner ble undersøkt med ultralyd fra graviditetsuke 21 til ett år etter fødsel.

Endringer i levator ani muskelen kunne ikke kun skje etter fødsel, men også under graviditeten. Levator hiatus økte med 21 % fra midten til slutten av graviditeten. 14 % av kvinnene som hadde født vaginalt, hadde en avrivningsskade av muskelen fra symfyse. For kvinner med keisersnitt så man allerede 6 uker etter fødsel at levator hiatus hadde minsket i størrelse og hadde tilsva-

rende størrelse som ved graviditetsuke 21. Kvinner med vaginal fødsel hadde lengre restitusjonstid av muskelen, med tilheling av avrivningsskader og minskning av levator hiatus frem til 6 måneder etter fødselen uten å komme helt tilbake til størrelsen sett midt i svangerskapet.

Nina Eide Hasselberg

Nina Eide Hasselberg ved Institutt for klinisk medisin ved Universitet i Oslo forsvarte den 27. april 2016 sin avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.) "Echocardiographic Assessment of Left Ventricular Function and Clinical Outcome in Heart Failure".

Nina Eide Hasselberg og medarbeidere brukte hjerteultralyd med den nye analysemetoden strain, til å vurdere pasientens arbeidskapasitet og risiko for hjerterytmeforstyrrelse og død. Hos pasienter med

hjertesviktpacemaker var den nye ultralyd-analysemetoden det beste verktøyet til å forutsi økt risiko for død, hjertetransplantasjon eller alvorlig hjerterytmeforstyrrelse.

Budskapet er at de nye ultralydanalysemetodene kan brukes til både å avsløre sykdom på et tidlig tidspunkt, gi informasjon om framtidssiktene ved hjertesvikt og kan brukes til å skreddersy behandlingen slik at pasientene får bedre livskvalitet og lever lenger.

Kristin Evensen

Kristin Evensen ved Institutt for klinisk medisin ved Universitet i Oslo forsvarte den 29. april 2016 sin avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.) "The assessment of atherosclerosis using carotid ultrasound".

Forsker og nevrolog Kristin Evensen har undersøkt aterosklerose i halspulsårene hos ulike pasientgrupper med antatt økt risiko for hjerneslag eller hjerte- og karsykdom.

Ultral lyd av halspulsårene hos 62 psoriasis-pasienter sammenlignet med 31 friske, jevngamle personer viste, at psoriasis-pasientene hadde økt åreforkalkning med muligens økt risiko for påfølgende hjerne-slag og hjerte- og karsykdom. Det fantes ingen forskjell mellom 75 voksne pasienter med aktiv juvenil idiopatisk artritt sammenlignet med 75 friske, jevngamle personer.

Hos 31 pasienter med angina pectoris ble aterosklerose i halspulsårene sammenlignet med strain-undersøkelse av hjertet. Pasientene med mest aterosklerose hadde også dårligst strain. Ultralydundersøkelse av halspulsårene kan derfor brukes til å skille alvorlig aterosklerotisk hjertesykdom fra mindre alvorlig sykdom.

Evensen fant på 103 pasienter som ble undersøkt med ultralydutstyr i lommeformat og en standard ultralydprobe, at bærbart ultralydutstyr er egnet for å kartlegge aterosklerose i blodårene inn til hjernen.

Henriette Odland Karlsen

Henriette Odland Karlsen disputerte den 15. juni 2016 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen "Maternal influence on fetal size and use of longitudinal fetal surveillance in predicting adverse perinatal outcomes".

10 – 15 % av alle gravide blir undersøkt pga. mistanke om langsom fostervekst. Ved slik mistanke utføres gjentatte ultralydkontroller der vekst og sirkulasjonen blir overvåket.

Basert på data fra 650 friske gravide kvinner med lavrisiko svangerskap i svangerskapsuke 15 – 25, fantes en positiv sammenheng mellom mors vekttoppgang og fosterets mageomkrets. Sammenhengen skyldes trolig en felles mekanisme, nemlig tilgang på næringsstoffer.

220 gravide med økt risiko for langsom fostervekst og gravide der et lite foster var påvist, møtte til gjentatte ultralydmålinger av fosterstørrelse og fostersirkulasjon. Det viste seg at bruken av gjentatte målinger i kombinasjon med siste måling av fosterstørrelse og sirkulasjon, var bedre til å identifisere foster som hadde økt risiko for uheldige utfall i forbindelse med fødsel, sammenlignet med bruk av målingen kun ved siste kontroll.

Ingrid Volløyhaug

Ingrid Volløyhaug ved Institutt for laboratoriemedisin, barne- og kvinnesykdommer ved NTNU i Trondheim forsvarte den 3. juni 2016 sin avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.) "Pelvic floor, incontinence and prolapse 15 – 24 years after delivery".

Tverrsnittstudien gjaldt kvinner som hadde født sitt første barn ved St. Olavs Hospital i perioden 1990 – 97, da obstetrikere var like godt trenet i både tang og vakuum. Totalt 1641 kvinner svarte på et spørreskjema om symptomer på descens og inkontinens. 608 kvinner ble undersøkt med gradering av descens, 4D ultralydundersøkelse av bekkenbunnen, og gradering av muskelkontraksjon med palpasjon, perineometri og ultralyd.

Det var ingen forskjell i forekomst av symptomer på descens og inkontinens mellom tang og vakuum. Det var mer bekkenbunnskader og objektivt descens etter tang enn etter vakuum og normal fødsel. Det var moderat til sterk korrelasjon mellom palpasjon, perineometri og ultralyd for mål av bekkenbunnskontraksjon. Det ble definert en kontraksjonsskala for prosentvis endring i levator anteroposterior diameter som kan være grunnlag for å validere en kontraksjonsskala for ultralydparametre.

Franziska Siafarikas

Franziska Siafarikas ved Institutt for klinisk medisin ved Universitet i Oslo forsvarte den 10. oktober 2016 sin avhandling for graden philosophiae doctor (ph.d.) "Levator Ani Muscle During Pregnancy and Delivery Outcome: A Three- and Four-Dimensional Transperineal Ultrasound Study".

Størrelsen av åpningen i levator ani muskelen, kvinnens største bekkenbunnsmuskel har betydning for fødselsforløpet.

300 førstegangsfødende kvinner ble undersøkt med 3D og 4D transperineal ultralyd i svangerskapet og etter fødselen.

Det ble sett sammenheng mellom en liten levator hiatus i svangerskapet og langvarig siste fase av fødselen, dvs. trykktid. Det fantes også sammenheng mellom en liten levator hiatus og nødvendighet for operativ forløsning som vakuum, tang eller keisersnitt. Det vises også, at bruk av transperineal ultralyd er lett å lære og kan enkelt anvendes i svangerskapet.